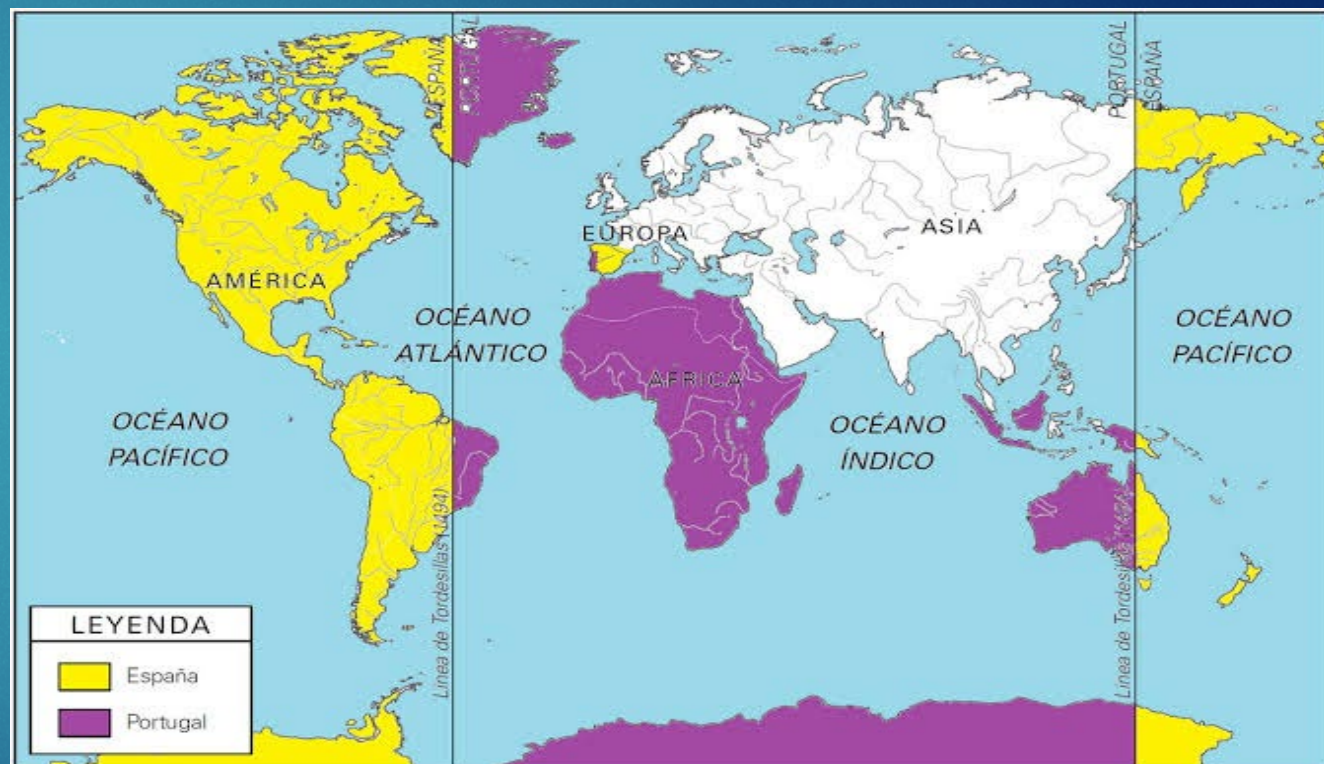

De verschuiving van invloedssferen tussen de demografische massieven

1

- ▶ Er zijn tectonische platen van rechtspolitieke massieven aan het botsen om hegemoniale pretenties te verwezenlijken.
- ▶ Het Aziatisch-totalitaire, het Islamitisch-theocratische, het Angelsaksische en Latijns-Continentalen massief.
- ▶ Het Westen heeft meer dan tachtig jaar het Angelsakisch massief als vanzelfsprekend dominant gevolgd.
- ▶ Deze vanzelfsprekendheid bestaat niet meer.
- ▶ Oudere rechtsmachtkringen blijken recessief.

De rechtsorde van Tordesillas 1494 gaat teloor

2

- ▶ De bilaterale rechtsorde van het Verdrag van Tordesillas uit 1494 is al eeuwen geleden effectief teloorgegaan.
- ▶ Hoewel het verdrag door paus Alexander VI werd bezegeld om de niet-Europese wereld exclusief op te delen tussen Spanje (Castilië) en Portugal, bleek deze monopolistische verdeling op de lange termijn onhoudbaar door geografische ontdekkingen, internationale concurrentie en veranderende juridische doctrines.
- ▶ Toch zijn veel jurisdictiekringen ontleend aan de orde van Tordesillas nog steeds herkenbaar op dat christelijk systeem gebaseerd.

Zie de arctische en tropische vaarwateren en straten die ineens geclaimd worden

3

- ▶ De Straat Denemarken, de Beringenstraat, de Straat Malakka en de Straat van Hormuz.
- ▶ Hun status als vrije transitroutes wordt steeds vaker en effectiever betwist.
- ▶ Dat geldt ook voor de Bosporus en de doorvaart door de Zee van Marmara.
- ▶ Het UNCLOS wordt ondermijnd, met name door de BRICS-staten.
- ▶ Het is symptomatisch voor een komende titanenstrijd die ook voor Nederland beslissend zal zijn.
- ▶ Maar waarop het nauwelijks invloed kan uitoefenen.

Trump's claim over arctische vaarwegen

4

- ▶ De Verenigde Staten hebben in september 2026 een defensieakkoord gesloten met Denemarken en Groenland, waarmee een langdurige diplomatieke crisis over de soevereiniteit van het Arctische eiland is bezworen.
- ▶ Hoewel de Amerikaanse president Donald Trump de deal claimt als een overwinning die de VS "permanente controle" geeft, behoudt Groenland volledig zijn territoriale status en zelfbeschikkingsrecht binnen het Deense koninkrijk
- ▶ De Amerikaanse geopolitieke interesse wordt gedreven door de strategische ligging in het Arctische gebied, de controle over opkomende scheepvaartroutes en de enorme voorraden grondstoffen en zeldzame aardmetalen onder de ijskap.
- ▶ Daarnaast wilde de VS voorkomen dat tegenstanders zoals China en Rusland invloed in de regio zouden vergaren

De strategische betekenis van deze Straat sedert 1942 voor de USA

5

- ▶ De Moermansk-run (ook bekend als de Arctische konvooien) was een van de gevaarlijkste maritieme operaties tijdens de Tweede Wereldoorlog.
- ▶ Tussen 1941 en 1945 voeren geallieerde vrachtschepen onder escorte van de Britse, Amerikaanse en Canadese marine door de ijsskoude Noordelijke IJszee.
- ▶ Hun doel was het bevoorraden van de Sovjet-Unie in de strijd tegen nazi-Duitsland. De schepen vervoerden miljoenen tonnen aan tanks, vliegtuigen, munitie, brandstof en voedsel.

USSR moet geholpen in het belang van de USA

6

- ▶ Na de Duitse invasie van de Sovjet-Unie in 1941 (Operatie Barbarossa) had het Rode Leger dringend behoefte aan materieel.
- ▶ De route naar de noordelijke, ijsvrije haven Moermansk en het nabijgelegen Archangelsk was de snelste en meest directe weg om goederen te leveren via het Lend-Lease Program.
- ▶ Hoewel er ook veiliger aanvoerlijnen waren (zoals de Perzische Corridor), waren de Arctische konvooien van cruciaal belang in 1941 en 1942 toen de Sovjet-oorlogsindustrie op het punt stond te bezwijken.

De geallieerden besluiten: we sluiten gezamenlijk vrede met de totalitaire staten op basis van regeringscapitulatie

De Verklaring van Saint James's Palace 1941/2 is de basis van de samenwerking tussen China, Rusland, Frankrijk en de Angelsaksische mogendheden

Dan zullen deze staten in gemeen overleg hun geopolitieke invloedssferen bepalen mondiaal

De eerste keer dat dat universeel gedaan zal worden na de overeenkomsten van Tordesillas (1494) en die van Zaragoza (1527) op dictaat van Paus Alexander VI Borgia

Op basis daarvan zullen wij dan vredes sluiten met de vijanden

Die vervolgens uitgevoerd zullen worden door de supranationale collectieve veiligheidsorganisatie van de UN.

De westelijke geallieerden laten dat echter na, op drijven van Winston Churchill.

Churchill wil het Empire consolideren

Kernpunten van de verklaring van Saint James's Palace

De ondertekenaars legden in het document twee cruciale principes vast:

Strijd tot de overwinning: De partijen beloofden de strijd tegen de onderdrukking door Duitsland en Italië voort te zetten tot de overwinning was behaald, en elkaar hierin zo goed mogelijk te steunen.

Internationale samenwerking: Ze stelden dat er geen sprake kon zijn van blijvende vrede en welvaart zolang vrije volkeren met geweld werden onderworpen. Het doel was een wereld waarin alle vrije volkeren in economische en sociale veiligheid konden samenwerken.

Vrede en UN-Charter moeten bij elkaar aansluiten, anders dan de Vrede van Versailles met Duitsland waarbij de Volkenbond Duitsland en Rusland uitsluit

Die verbinding ligt in de nationale zelfbestemming van de volkeren en rassengelijkheid

Maar die wil Churchill juist niet

Churchill sluit niet uit dat UK en Duitsland samengaan tegen Rusland, indien dat Berlijn als eerste bezet

Rusland weet na 1943 verrassend snel op te rukken na de tankslag bij Koersk

De westelijke geallieerden worden door de mislukking van Market Garden en door het Ardennen-Offensief oostwaarts onvoorzien vertraagd

Eisenhower weet Berlijn niet te bereiken voordat de Russen het bezetten

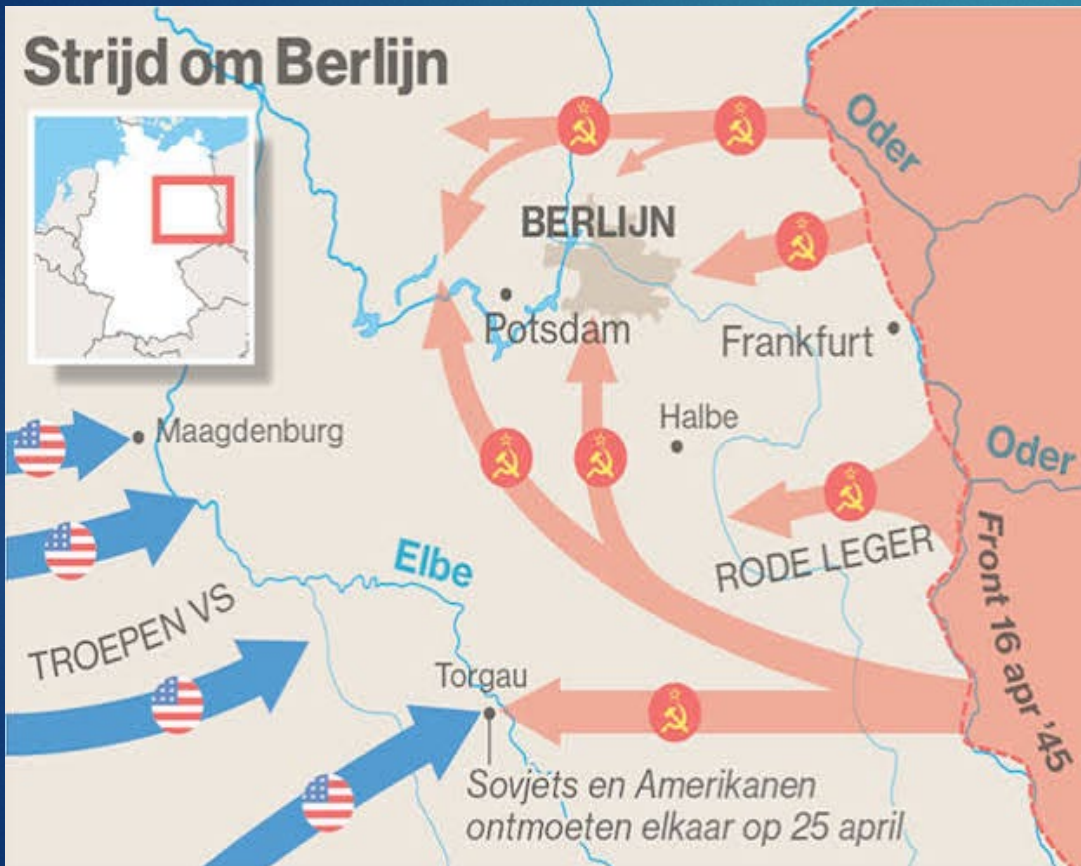
Daarom wil Churchill aan Dönitz een alliantie aanbieden om de verschuiving van Polen westwaarts ten nadele van Oost-Pruisen te voorkomen

Stalin is daarmee op de hoogte. Putin dus ook.

Het Rode Leger rukt op naar de Elbe

10

- ▶ Churchill ziet dat Montgomery steeds voorzichter wordt en alle weerstandsnesten onschadelijk maakt in de lente van 1945
- ▶ Terwijl de Amerikanen evenmin grote haast maken bij Duitse tegenstand
- ▶ Berlijn komt vast in handen van Stalin
- ▶ En zal Stalin zich terugtrekken? Hoe en wanneer?
- ▶ Churchill heeft geen idee dat het Rode Leger uitgeput is en logistiek al uit de ravitaillering loopt.
- ▶ Stalin kan geen effectieve bezetting leggen in de veroverde zones.
- ▶ Stalin beseft dat de westelijken hem graag zien doodbloeden

Onvoorziene massale ontheemdenstroom 1944-1945 westwaarts

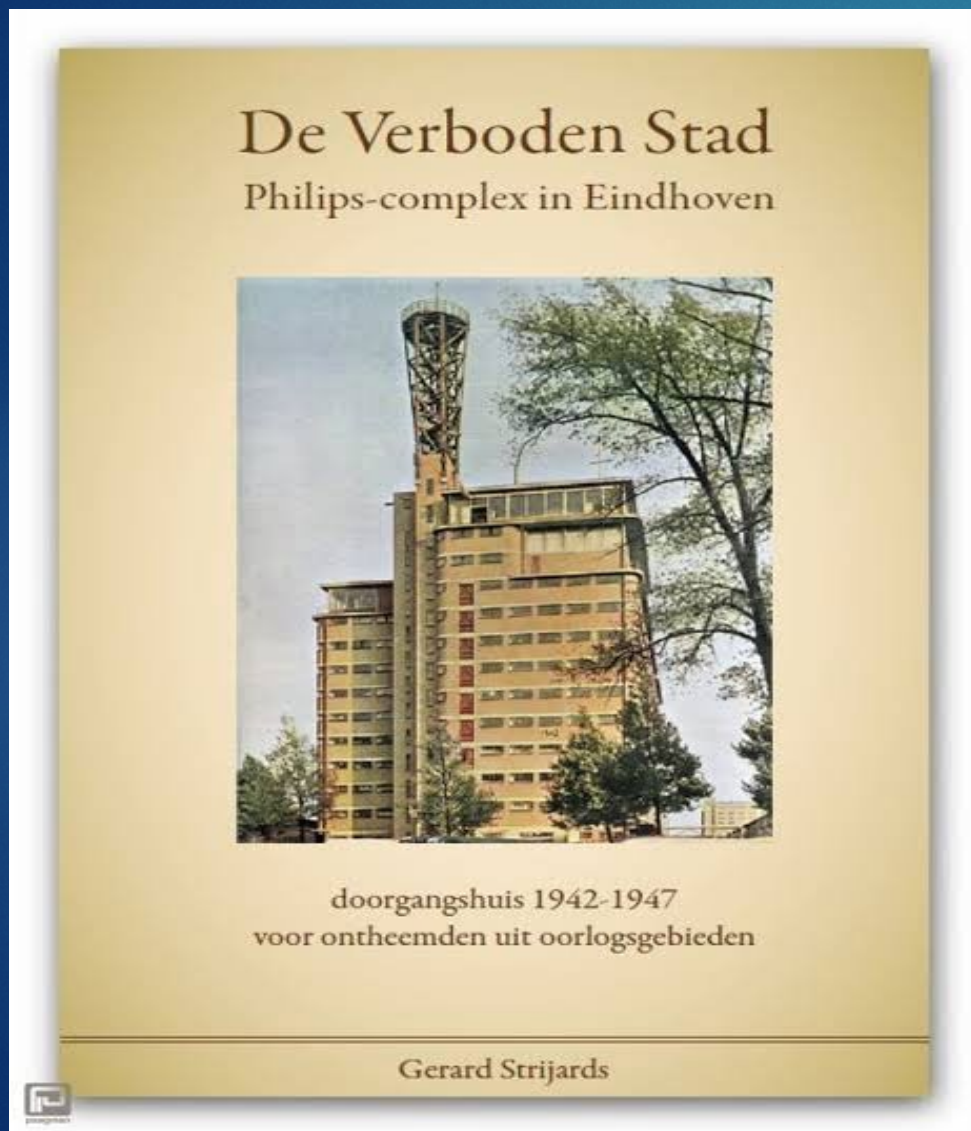
11

- ▶ Zo voltrok zich in Centraal- Europa de grootste gedwongen migratiegolf uit de moderne Europese geschiedenis.
- ▶ Naar schatting raakten tussen de 12 en 14 miljoen etnische Duitsers (Heimatvertriebenen) ontheemd door vlucht en grootschalige verdrijving.
- ▶ Dit gebeurde gelijktijdig met de repatriëring van miljoenen andere ontheemden, zoals bevrijde dwangarbeiders en overlevenden van de concentratiekampen.
- ▶ Hun stromen verhinderen bezettingsacties van de geallieerden. Centrale opvang in Kempenland ter transportering via Antwerpen.

De Verboden Stad te Eindhoven

12

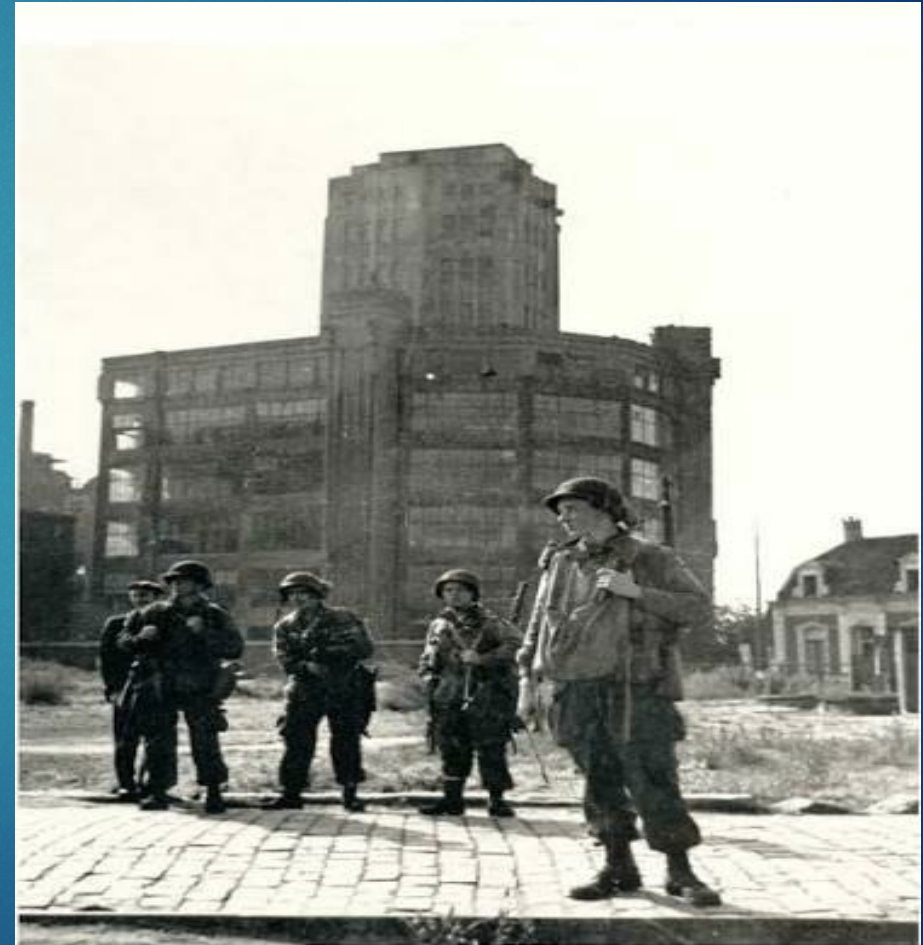

- ▶ Sjoerds Gerbrandy biedt namens het oorlogskabinet de Westelijke Geallieerden in het SHAEF aan een transitopvang te organiseren voor de komende ontheemdenstroom.
- ▶ Zodra Noord-Brabant bevrijd zal zijn zal daartoe de Verboden Stad van lampenfirma Philips ter beschikking worden gesteld van SHAEF.
- ▶ Deze ligt aan een enorm rangeerspoorwegcomplex dat aansluiting biedt op Antwerps havens
- ▶ Van daaruit zullen de ontheemden kunnen worden gerepatrieerd naar hun staten van oorsprong, waaronder de USSR.

Het kabinet hoopt dat de geallieerden Nederland spoedig zullen bevrijden

13

- ▶ Het heeft er de schijn van dat deze toelegering lukt want Operation Market Garden barst spoedig los in september 1944.
- ▶ Maar het is een fiasco want de opmars stopt tussen Nijmegen en Arnhem.
- ▶ De geallieerden komen niet over de Nederrijn om een snelle opmars te maken naar Berlijn.
- ▶ Verder blijft Antwerpen ontoegankelijk voor de transit omdat de Westerschelde door de Duitsers vanaf Walcheren afgesloten wordt door artillerie.
- ▶ EEN HONGERWINTER IS HET GEVOLG

Stalin vertrouwt eigen troepen niet

14

- ▶ De soldaten van het Rode Leger kijken zich de ogen uit aan de luxe in Duitsland.
- ▶ Verder krijgen ze hun deel van de enorme voorraden die het SHAEF aanlegt vanuit Brussel in Centraal Duitsland.
- ▶ Dan zijn er de krijgsgevangenen geïnterneerden uit de Oekraïne, Georgië, de Baltische Staten en Belarus. Die toch al met Het Westen pacteerden.
- ▶ Stalin eist dat Het Westen deze uitlevert zodat ze naar de Goelag kunnen worden verwezen. Dat moet via Odessa. Het moet prioriteit krijgen.

De rubriceringen van ontheemden

15

- ▶ De chaotische vlucht (winter 1944–1945): Grote groepen burgers sloegen halsoverkop op de vlucht voor het oprukkende Rode Leger.
- ▶ Deze vlucht, onder apocalyptische winterse omstandigheden, kostte aan honderdduizenden mensen het leven•
- ▶ Etnische Duitsers werden systematisch verdreven uit de voormalige oostelijke provincies van het Duitse Rijk (zoals Silezië, Pommeren en Oost-Pruisen) die aan Polen en de Sovjet-Unie werden toegewezen.
- ▶ Ook uit andere Centraal- en Oost-Europese landen, zoals Tsjecho-Slowakije (het Sudetenland) en Hongarije, werd de Duitstalige bevolking in goederenwagons gedeporteerd. • Andere ontheemdenstromen: Tegelijkertijd probeerden miljoenen zogeheten Displaced Persons (DP's)—waaronder circa 11 miljoen voormalige dwangarbeiders, krijgsgevangenen en Joodse overlevenden van de Holocaust—hun weg terug naar huis te vinden in een volledig verwoest continent.
- ▶ Veel Joodse ontheemden weigerden echter terug te keren naar hun herkomstlanden vanwege aanhoudend antisemitisme en probeerden naar Palestina of de VS te migreren.

Stalin wil deze stromen stoppen

16

- ▶ De massale toestroom zorgde in de eerste naoorlogse jaren voor extreme spanningen en woningnood in het bezette Duitsland.
- ▶ Op de langere termijn droeg de instroom van deze miljoenen migranten in de West-Duitse zones onbedoeld bij aan het snelle economische herstel (het Wirtschaftswunder) in de jaren 50.
- ▶ Stalin wil de zware industrie in Duitsland volledig ontmantelen en de industriële infrastructuur overbrengen naar de USSR als schadeloosstelling. Dat moet ook in de Vrede staan. Dat verdomt Washington. De Duitsers weten dat niet. Maar daarover gaat het in Potsdom-1945. Stalin kan niets, als Washington niet helpt.

De massale volksverhuizingen 1945 verhindere de Rode Bezetting van Duitsland

17

- ▶ Op 25 april 1945 bereikte het Rode Leger de rivier de Elbe in Duitsland, waar de Sovjetsoldaten voor het eerst rechtstreeks contact maakten met het Amerikaanse leger.
- ▶ Deze historische gebeurtenis staat bekend als Elbe Day (Elbe-dag) en markeerde een cruciaal kantelpunt in de slotfase van de Tweede Wereldoorlog in Europa.
- ▶ Stalin weet dat hij zijn Legers niet verder kan opzweepen om te komen tot volledige bezetting
- ▶ Hij wenst een geneutraliseerd Duitsland met garanten buiten het Westelijk Blok.
- ▶ Roosevelt erkent de gematigdheid van deze oplossing ook omdat hij geen USA-bezetting kan realiseren

De USSR moet permanent via de Moermansk-route bevoorraad blijven

18

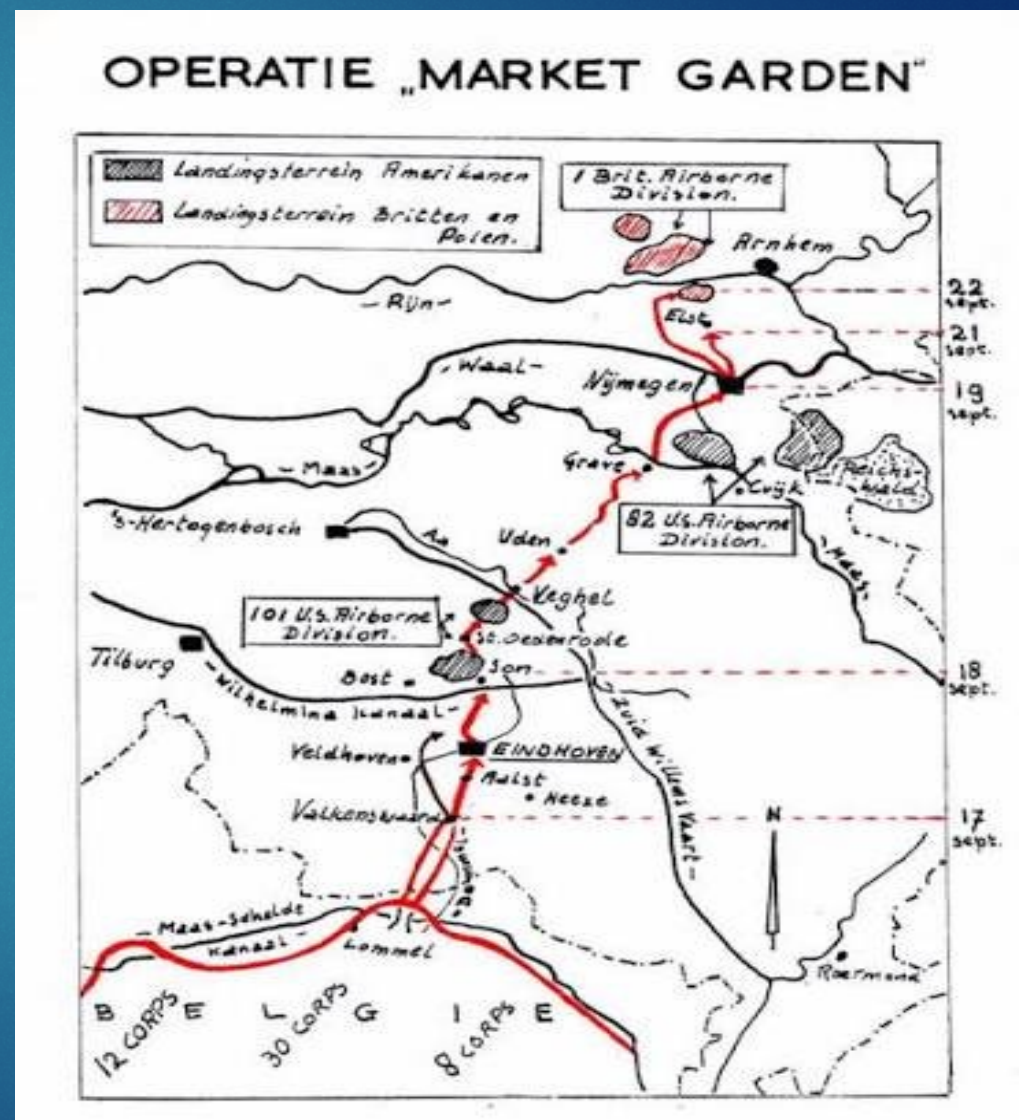

- ▶ Stalin erkent het strategisch belang van Straat Denemarken en de Bering-Straat voor de USSR.
- ▶ De nieuwe POTUS Truman ziet dat belang pas veel later en concentreert zich op Tokio.
- ▶ De USA zal de USSR nodig hebben om Japan een regeringscapitulatie af te dwingen.
- ▶ De USSR moet daarom geïmponeerd worden door de atoombom-aanvallen vooral die te Nagasaki.
- ▶ Stalin weet al dat de USA dat gaat doen in Potsdam juni 1945 maar houdt zich onnozel. Hij wil eerst de repatrianten via Holland mores leren en zijn bevolking terroriseren.

Montgomery hypervoorzichtig en vertraagt

19

- ▶ De Duitse tegenstand op de rechter-Rijnoever neemt steeds meer toe en de gelederen van de Wehrmacht blijven gesloten.
- ▶ De massamoorden in de etappegebieden en concentratiekampen blijven doorgaan.
- ▶ Maar SHAEF geeft daaraan geen prioriteit en Churchill doet blijken dat alleen het bezit van Berlijn telt.
- ▶ Opdat straks Polen toch weer wat oostwaarts geschoven zal kunnen worden in weerwil van wat te Jalta is afgesproken.

Door Ukraine- en Iran oorlog nieuw strategisch belang van deze straat

De USA heeft zijn voorraad ballistische raketten uitgeput in deze oorlogen

De Russen en de Chinezen kunnen maritiem nu meer doen tezamen

De Russen hebben deze straat nodig voor hun U-boten richting USA

De Chinezen kunnen de Russen daarbij steunen om zelf de Chinese Zee met het oog op Taiwan te gaan overheersen

Want de USA is in Iran bij Hormus volledig maritiem gebonden

Terwijl de NAVO daar niet zal interveniëren

De NAVO beschermde deze straat sedert 1946 voor de USA

21

De Moermansk-run (ook bekend als de Arctische konvooien) was een van de gevaarlijkste maritieme operaties tijdens de Tweede Wereldoorlog. Tussen augustus 1941 en mei 1945 transporteerden geallieerde vrachtschepen, beschermd door de Britse, Amerikaanse en Canadese marine, miljoenen tonnen cruciale oorlogsmaterialen naar de ijsvrije Sovjet-havens

De zeelieden aan boord van de koopvaardij schepen noemden de reis vaak een "zelfmoordmissie" vanwege de combinatie van extreme elementen en vijandelijke dreigingen:

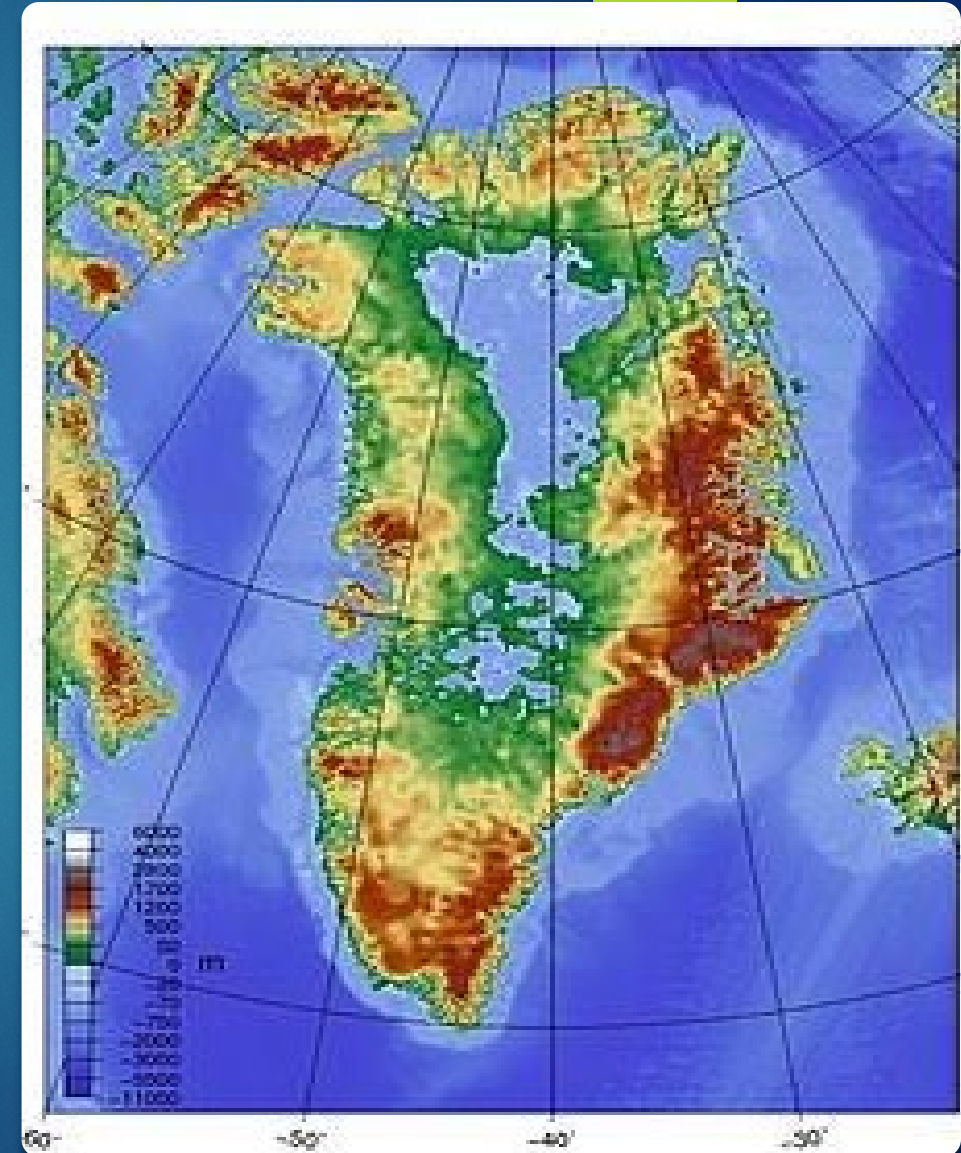
Extreme weersomstandigheden: Schepen moesten varen door de ijskoude Noordelijke IJszee. Het zware ijs dwong de schepen bovendien dicht langs de kust van het door Duitsland bezette Noorwegen te varen.

Constance dreiging: Duitse U-boten, gevechtsvliegtuigen (de Luftwaffe) en grote slagschepen (zoals de Tirpitz) lagen in 21 Noorwegen op de loer om de konvooien te vernietigen.

De elementen: Extreme kou zorgde ervoor dat opspattend zeewater direct bevroor op de dekken en wapens. Als het ijs niet handmatig werd weggehakt, konden schepen topzwaar worden en kapseizen. In de zomer zorgde de middernachtzon ervoor dat het nooit donker werd, waardoor de konvooien 24 uur per dag zichtbaar waren voor de vijand.

De omvang van de hulp

In het kader van de Lend-Lease-wet leverden de westerse geallieerden enorme hoeveelheden materieel. In totaal voeren er tussen 1941 en 1945 zo'n 78 konvooien heen en weer (onder de codenamen PQ/QP en later JW/RA)

China en Russische Federatie binden USA nu aan deze Straat

Zodat ze elders in onderlinge afspraak hun gang kunnen gaan

China wil uitbouw van de zijderoute en annexatie van Taiwan

De Federatie wil de Baltische Staten, zoals in Yalta afgesproken 1945 en in Potsdam

De Federatie verwijt Washington dat er nooit een vredesregeling is gekomen om de Tweede Wereldoorlog af te sluiten

Beiden willen een herverdeling van het Midden-Oosten

Zonder waarborgen voor Israël

Daarbij zullen ze uiteindelijk de BRICS-staten betrekken

Geen vredesregeling op basis-Potsdam-1945

De demarcaties in Potsdam geschiedden met uitzicht op een vredesregeling

Die alle geallieerden zou omvatten. En niet alleen arrangementen voor Het Westen, de Angelsaksen voorop

Stalin liet Molotow daarop aandringen, steeds weer

Truman en Attlee wilden dat echt niet.

Zij zetten de Koude Oorlog in gericht tegen alle communistenblokken waar ook ter wereld

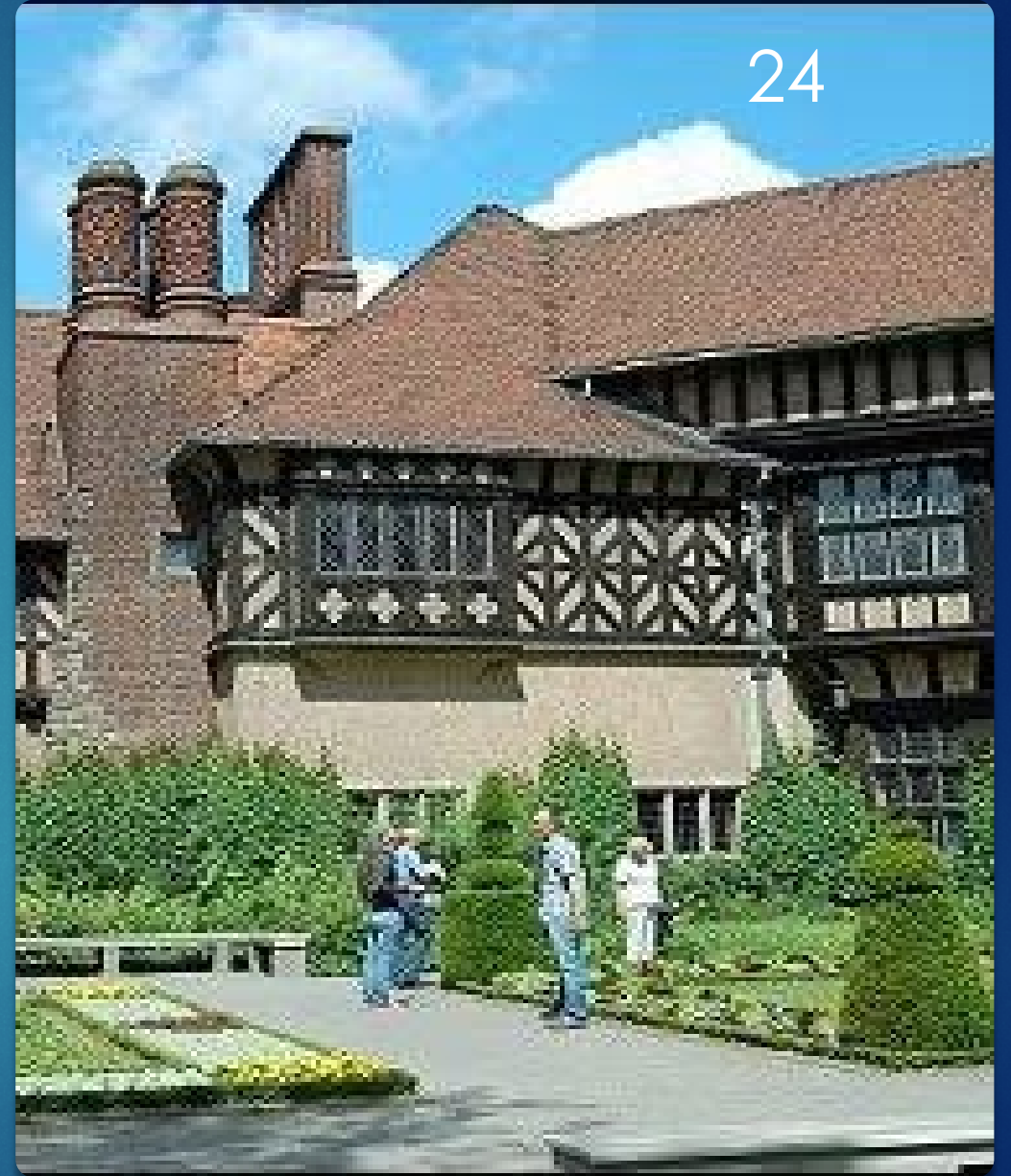
Stalin kwam met een neutraliteitsregeling voor centraal Europa in verdragsvorm meerdere malen

Op basis daarvan zouden dan regelingen met het Verre Oosten worden getroffen, mede omvattende de dekolonisaties

Dat was ook in Yalta afgesproken met Roosevelt

Tijdens de Conferentie van Potsdam (17 juli tot 2 augustus 1945) maakten de 'Grote Drie'—de Verenigde Staten (Truman), de Sovjet-Unie (Stalin) en het Verenigd Koninkrijk (Churchill, later Attlee)—cruciale afspraken over de toekomst van Duitsland en de nieuwe orde in Europa na de Tweede Wereldoorlog. Deze afspraken werden vastgelegd in het Akkoord van Potsdam

De 4 D's voor Duitsland: Het Akkoord van Potsdam regelde de demilitarisering (ontwapening), denazificatie (verwijderen van nazi-invloeden), democratisering en decentralisatie van het land.

Verdeling in bezettingszones: Duitsland en Berlijn werden opgeknipt in vier bezettingszones, bestuurd door de Verenigde Staten, de Sovjet-Unie, Groot-Brittannië en Frankrijk.

Herstelbetalingen: Elk land mocht herstelbetalingen innen vanuit de eigen bezettingszone, waarbij de Sovjet-Unie ook extra materiële compensatie kreeg uit westerse zones.

Poolse grenzen: De oostgrens van Polen werd verlegd naar de Oder-Neisse-lijn; miljoenen Duitsers uit oostelijke gebieden werden verdreven.
Ultimatum aan Japan: Er werd een harde eis gesteld tot onvoorwaardelijke overgave van Japan, op straffe van volledige vernietiging (kort daarna volgden de atoombommen).

Pax Britannica geeft geen basis zonder vredesregeling

26

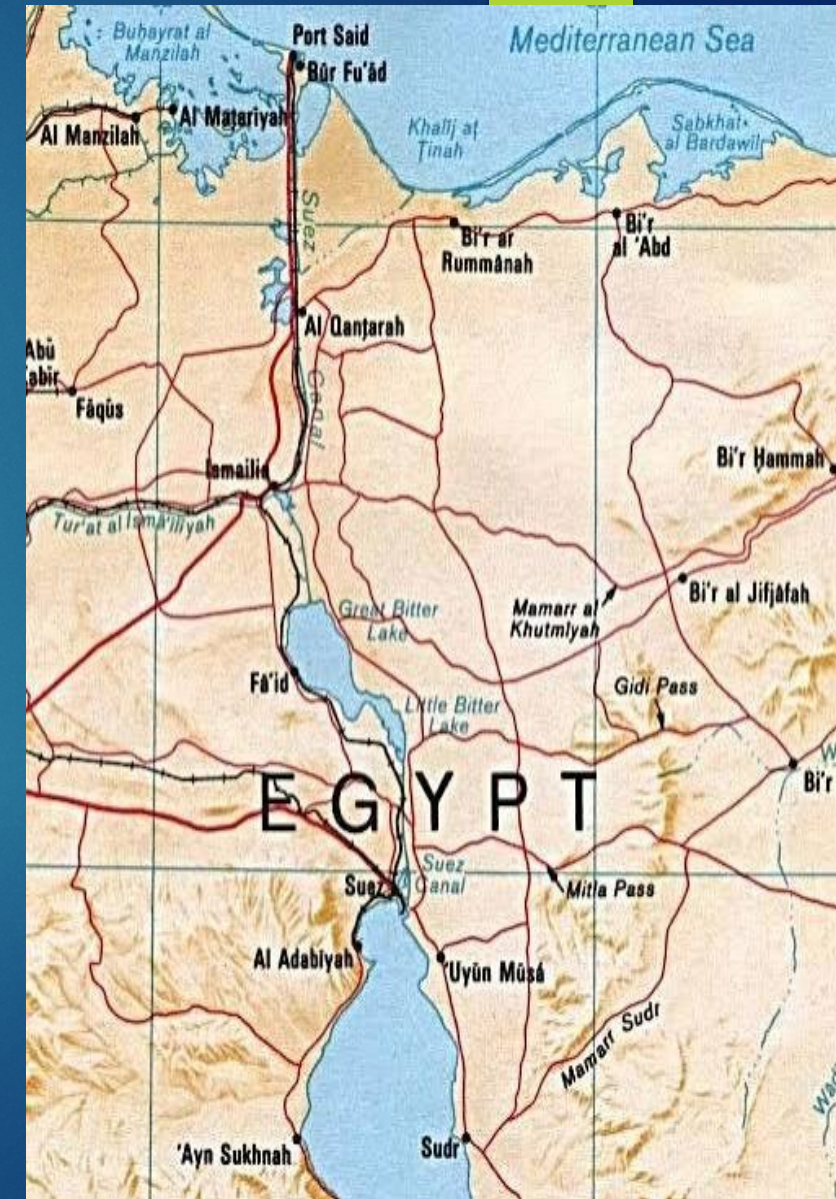
- ▶ De Koreaanse Oorlog begon op 25 juni 1950 toen Noord-Koreaanse troepen Zuid-Korea binnenvielen in een poging het schiereiland onder een communistisch bewind te verenigen.
- ▶ Deling van Korea: Na de Tweede Wereldoorlog werd het land opgesplitst langs de 38e breedtegraad; het noorden kwam onder invloed van de Sovjet-Unie en het zuiden onder westerse steun.
- ▶ Inval en VN-reactie: Op 25 juni 1950 viel het door Kim Il-sung geleide Noord-Korea het zuiden aan. De Verenigde Naties (VN) grepen direct in en stuurden een coalitie onder de USA.
- ▶ Toen VN-troepen oprukten tot de Chinese grens, greep de China waarna een hevige en bloedige strijd ontstond.
- ▶ Rond de 5.000 Nederlandse militairen vochten mee via het
- ▶ Nederlands Detachement Verenigde Naties (NDVN).
- ▶ Er sneuvelden 122 Nederlandse militairen en drie raakten vermist tijdens de gevechten.
- ▶ **Wapenstilstand:** In juli 1953 werd een wapenstilstand getekend.
- ▶ Geen vredesverdrag: Een officieel vredesverdrag is nooit gesloten,

Het Empire implodeert via crises

27

- ▶ Brits Indië valt uiteen zonder Britse regie
- ▶ Whitehall heeft de troepen niet (meer)
- ▶ Maar de regering-Churchill erkent dat niet
- ▶ Gevolg: religietwisten uitmondend
- ▶ in burgeroorlogen in Hindoe's en Islamieten
- ▶ Dat destabiliseert het Verre Oosten
- ▶ En leidt ook tot de Nederlandse
- ▶ dekolonisatie-afgang in die regio
- ▶ Maar de Bandungconferentie 1956
- ▶ biedt geen hecht blok van niet gebonden staten
- ▶ En leidt tot de Suezcrisis die de westerse zwakheden aantoon

De wereld wankelt naar een nucleair armageddon

28

- ▶ De Cuba-crisis 1963
- ▶ De Nieuw Guinea-crisis 1963
- ▶ De Vietnam-oorlog
- ▶ Zijn ze niet te wijten aan het westelijk gebrekkig leiderschap?

Nixon in China 1972

29

Het historische bezoek van de Amerikaanse president Richard Nixon aan China vond plaats van 21 tot 28 februari 1972. Dit bezoek beëindigde een periode van 23 jaar waarin er geen officiële diplomatieke betrekkingen waren tussen de Verenigde Staten en de Volksrepubliek China. Nixon noemde de reis zelf "de week die de wereld veranderde"

Druk op de Sovjet-Unie: Door de spanningen tussen China en de Sovjet-Unie (het Sino-Sovjet-conflict) zagen de VS een kans om de twee communistische grootmachten tegen elkaar uit te spelen.

De Vietnamoorlog: De VS hoopten dat betere banden met China hen strategische voordelen zouden opleveren om zich eervol terug te trekken uit de Vietnamoorlog.

Doorbreken isolement: Voor China betekende het bezoek een terugkeer op het wereldtoneel na het isolement van de Culturele Revolutie

Een nieuw markeringsmoment van toenadering?

30

- BRICS (acroniem van Brazil, Russia, India, China, South Africa) is een samenwerkingsverband van tien landen: Brazilië, Rusland, India, China, Zuid-Afrika, Iran, Egypte, Ethiopië, de Verenigde Arabische Emiraten en Indonesië.
- Deze landen bevinden zich in een vergelijkbaar stadium van economische ontwikkeling en vertegenwoordigen in de huidige wereld een alsmear belangrijker wordende politieke en economische organisatie.
- Hoe voorkomt de VN dat BRICS buiten de VN blijft en nieuw volkerenrecht, vooral over UNCLOS, gaat ontwikkelen?
- De Hormusblokkade en de afsluiting van de Bosporus zijn redenen voor nieuwe marine-erfdienstbaarheden zoals de Beringstraat en de Straat Denemarken dat ook kunnen worden.